

Gezegemizi Kurtar, Geleceğimizi Kurtar

Genel Yorum No.26

İkinci Çocuk ve Genç Danışma Süreci için

Rehber

15 Kasım 2022 - 15 Şubat 2023

İçindekiler

İçindekiler	2
Hoş Geldiniz	3
Giriş	4
Şimdiye kadar neler oldu?	5
Sırada ne var?	5
Bir atölyeye ev sahipliği yapmak	8
Atölyeden önce	9
Eko-kaygı üzerine bir not	10
Atölye sırasında	10
Atölyeden sonra	11
Çocuklara ve Gençlere Danışma Etkinlikleri	13
İletişim	19
Ek	20
A ŞABLONU: BİLGİ VE ONAM FORMU	20
B ŞABLONU: ŞABLONLARIN KAYDEDİLMESİ	21
C ŞABLONU: Etkinlik 3- POSTA KARTI	24

Hoş Geldiniz

Dünyadaki tüm çocuklara mesajımız:

Merhaba, Hello, Hola, Olá, Mălo, Muraho, Allu, tungjatjeta, xin chào, Moni Moni onse, Namaskar, Lozi

Bizler, [Çocuk Danışma Ekibinin](#) üyeleriyiz. 13 farklı ülkedeniz ve 11-17 yaşları arasındayız. Dünyadaki bütün ülkeler için özellikle iklim değişikliğini odağımıza alıp çocuk hakları ve çevre hakkında önemli kılavuzlar geliştiriyor, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin çocukların sesine kulak verdiğinden emin olmak için onlarla birlikte çalışıyoruz. Bu kılavuz, Genel Yorum No. 26 olarak biliniyor.

Tarih boyunca gezegenin çeşitli yerlerindeki çocuklar karar alma süreçlerinden dışlandı. Birçok aşamada sesimiz duyulmadı ve bir yankı yaratmadı. Ama bu değişti. Çocuklar, kendi kuşağımızın karşı karşıya olduğu büyük zorluklarla yüzleşmek için harekete geçiyorlar. Bizler, çevre krizini çözmek için fazla zamanımızın olmadığını ve ŞİMDİ harekete geçmemiz gerektiğini biliyoruz!

Bundan dolayı Çocuk Danışma Ekibi olarak bizler, sizi, Genel Yorum No.26 ile ilgili görüş ve fikirlerinizi bizimle paylaşmaya davet ediyoruz. Bu öyle bir süreç ki, hep duyurmaya çalıştığımız ama yetişkinlerin duymak istemediği sesimizi duyurmamızı sağlayabilir. Hepiniz önemlisiniz. Genel Yorum No. 26 bizim için, tüm çocuklar için anlamlı.

Gezegeneimizi ve geleceğimizi kurtarmak için hala bir şans var. Daha sağlıklı bir yaşam için iklim değişikliğine karşı mücadele veriyoruz ve bu mücadelenin zaferi sizin yardımınız olmadan imkansız. Çevrenin korunmasına ve iklim değişikliğine dikkat çekmeye yönelik eylemler hakkındaki görüş ve düşüncelerinizi anketimizi doldurarak veya bir atölyeye katılarak ifade etmenizi istiyoruz. Bugün ve gelecekte haklarımızı korumak için bize katılın.

Teşekkürler!

Āniva, Angella, Bach, Elisabeth, Esmeralda, Francisco, George, Kartik, Madhvi, Maya-Natuk, Olt, Sagarika and Tânia

Ekibimize dair son haberleri sosyal medya hesaplarımızdan takip edin:

Twitter: @GC26_CAT

Instagram: @GC26_CAT

Facebook: GC26_CAT

Yetişkinlere bir mesaj: Sizin desteğinizin kilit bir rolü var!

Çocukların Genel Yorum No. 26 danışma sürecine katılımını desteklemek için gösterdiğiniz ilgi ve çocukların çevre haklarını koruma ve geliştirme sözü için teşekkür ederiz. Desteklediğiniz çocuklardan haber almayı heyecanla bekliyoruz!

Giriş

Çevre krizi bir çocuk hakları krizidir. Çocuklar evlerini terk etmek zorunda kalıyor, okullarına devam edemiyor ve hayatlarını kaybediyorlar. Hükümetlerden eyleme geçmelerini talep ederek seslerini yükseltiyorlar. Bunu da yürüyüş ve protestolar düzenlemekten çevrimiçi eyleme geçmeye, ağaç dikmekten sanattan yararlanmaya vb. uzanan pek çok yöntemle yapıyorlar.

Birleşmiş Milletler çocukların çağrılarına kulak veriyor.

Çocuk Hakları Komitesi, çevreye verilen zarardan etkilenen çocukların haklarını korumak amacıyla ülkeler için kılavuzlar hazırlıyor. Genel Yorum No.26 olarak bilinen bu kılavuz, çocuk haklarını ihlal ettiklerinde hükümetleri sorumlu tutacak ve çevre için yapılan eylemleri güçlendirecektir.

Dünyanın her yerindeki çocuklar, iklim değişikliği, çevre eğitimi ve daha pek çok farklı konuda yapılacak atölye çalışmaları, çevrimiçi anketler ve kendi bölgelerindeki insanlarla yapılan tartışmalar aracılığıyla Genel Yorum No. 26'yı şekillendirmeye yardımcı olmaya davet ediliyor.

Çocukların görüşleri, Genel Yorum No.26'yı oluşturmak için önemli. Çocuklar, kendilerini etkileyen konularla ilgili kararlarda söz söyleme hakkına sahiptir. Çevresel bozulmanın ve iklim değişikliğinin çocukları nasıl etkilediğine dair benzersiz içgörülerini, pek çok yaratıcı fikirleri ve çözümleri vardır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (BMÇHS) 1. Maddesi, 18 yaş altındaki herkesin çocuk olduğunu söyler. Daha büyük çocukların kendilerini genellikle "genç" olarak tanımladıklarını bildiğimiz için çalışmalarımızda "genç" tanımını da kullanıyoruz. Eğer siz de 18 yaşından küçükseniz, Komite sizden haber almak istiyor!

Genel Yorum No.26 için daha fazla bilgi için: www.childrightsenvironment.org

Şimdiye kadar neler oldu?

2022

- **Şubat:** Dünyanın her yerinden 11-17 yaşları arasındaki 13 çocuğun katılımıyla Çocuk Danışma Ekibi oluşturuldu. Bu ekip, Çocuk Hakları Komitesi'nin dünya çapında diğer çocuklardan haber alabilmesi için danışma çalışmaları düzenlenmesine yardım ediyor.
- **Mart:** Çocukların, çocuk hakları, çevre ve iklim değişikliği konusundaki deneyimlerini ve karşılaştıkları zorlukları paylaşabilecekleri bir çevrimiçi anket ile danışma sürecinin ilk turu başladı.
- **Mart - Haziran:** Ankete 103 ülkeden 7.416 çocuk katıldı.
- **Ağustos:** Anketten elde edilen bulgular, Genel Yorum No.26'nın ilk taslağının oluşturulmasına yardımcı olmak üzere Çocuk Hakları Komitesi ile paylaşıldı. Anketten elde edilen bulgular için childrightsenvironment.org/reports adresine bakabilirsiniz.
- **Eylül - Ekim:** Genel Yorum No.26'nın ilk taslağı tamamlandı. Çocuk dostu bir özet için bit.ly/childfriendlydraft adresine bakabilirsiniz.

Sırada ne var?

2023

- **15 Kasım 2022- 15 Şubat:** İkinci tur danışma süreci gerçekleşecek. Çocuk Hakları Komitesi, çocuk haklarını korumak ve çevre krizine dikkat çekmek için hayata geçirilmesi gereken eylemler hakkında tüm dünyadaki çocuklardan haber almak istiyor. Bu rehberde NE KONUDA? daha fazlasını keşfedin!
- **Nisan:** Genel Yorum No.26'nın son halini oluşturmak için danışma sürecinden çıkan sonuçlar Komite ile paylaşılacak.
- **Haziran:** Genel yorum No.26'nın son hali ve çocuk dostu versiyonu, çocukların çevre haklarına ilişkin onların görüşlerini yansıtan Küresel Bildiri ile birlikte yayınlanacak.
- **Haziran ve sonrası:** Çocuklar, gençler ve onları destekleyenler, Genel Yorum No.26'yı hükümetlerin çocukların çevre hakkına saygı duymasını ve bu hakkı korumasını sağlamanın bir aracı olarak kullanacak!

Haklarınızla ilgili her şeyi Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin çocuk dostu versiyonunda [bulabilirsiniz.](#)

Çocuklar ve gençler ikinci tur danışma sürecine nasıl dahil olabilir?

5

İkinci danışma süreci 15 Kasım 2022 ile 15 Şubat 2023 tarihleri arasında gerçekleşecektir. Aşağıda çocukların ve gençlerin bu danışma sürecine nasıl katılacağını açıkladığımız iki yol yer alıyor.

1 Çevrimiçi anketi doldurmak

Bu anket Komite'nin hazırladığı soruları içeriyor ve Genel Yorum No. 26'nın son haline bilgi sağlayabilmek için çocuklara ek bilgi sunma fırsatı veriyor.

Anket için bakınız:

<https://14cqle9g5g.typeform.com/children> (İngilizce)

<https://forms.gle/iBbt3R1uTNGcDHYG9> (Türkçe)

2 Bir atölyeye ev sahipliği yap veya katıl

Bu rehber, bir atölyeye nasıl ev sahipliği yapılacağına dair çocuklar için bilgi ve çeşitli taktikler içeriyor. Çevrimiçi ankette bulunan soruları ön plana çıkarmakla birlikte bunları birer etkinliğe de dönüştürüyor.

Bu rehberde başka dillerde ulaşabilmek için

childrightsenvironment.org/children-and-young-people adresine bakabilirsiniz.

Komite, iklim hareketinin İngilizce bilmeyenler için daha erişilebilir olması için çalışan ve gençlerin öncülük ettiği uluslararası bir kuruluş olan Climate Cardinals [İklim Kardinalleri] ile birlikte çalışıyor. Komite'nin, iklimle ilgili bilgileri 100'den fazla dile tercüme eden 6.000'den fazla gönüllüsü var. Hatta bu gönüllülerden bazıları bu rehberi tercüme etmemize yardımcı oldu. Rehberin henüz tercümesi yapılmamış bir dile de çevrilmesini isterseniz, lütfen bizimle team@childrightsenvironment.org adresi üzerinden iletişime geçin.

18 yaşından büyüksen görüşlerini nasıl paylaşabileceğini görmek için childrightsenvironment.org/global-community adresine bakabilirsin.

Danışma sürecinden elde edilen bilgilerle ne yapılacak?

1.Genel Yorum No. 26

Paylaşılan geri bildirimler, Komite'nin Genel Yorum No. 26'nın ilk taslağını gözden geçirmesine ve son halinin çocukların görüşlerini, deneyimlerini ve fikirlerini en iyi şekilde yansıttığından emin olmasına katkıda bulunacak.

2. Küresel Bildiri

Paylaşılan geri bildirimler dünyanın dört bir yanındaki çocukların, onların haklarına saygılı, güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir bir dünya vizyonu ile ilgili ilham verici bir mesaj içeren Küresel Bildiri'yi oluşturmak için de kullanılacaktır. Bildiri, çocukların kendi sözlerinden ve çizimlerinden oluşacak ve bildirinin çocuklar için önemine ilişkin farkındalığı artırmak için Genel Yorum No.26 ile birlikte yayımlanacak.

Bir atölyeye ev sahipliği yapmak

Genel Yorum No. 26 danışma süreci küresel ölçektedir ve istediği takdirde her çocuğun ve gencin bu danışma sürecine katılabilmesi önemlidir.

Çocuklar kendilerini birçok şekilde ifade ederler. Farklı ihtiyaçları olduğu gibi ihtiyaç duydukları şeylere ve desteğe de farklı şekillerde erişirler. Bu rehber, çocukların en etkili katılımını sağlamak için tasarlanmıştır.

Katılımcı çocukların her zaman güvende ve iyi durumda olmaları önemlidir. Çocuk Hakları Komitesi, çocukların kendi seslerini duyurma hakkını kapsayan Genel Yorum No. 12'de (2009) çocukların katılımıyla ilgili dokuz temel gerekliliği şöyle açıklamıştır:

1. Şeffaf ve bilgilendirici
2. Gönüllü
3. Saygılı
4. İlgili
5. Çocuk dostu
6. Kapsayıcı
7. Eğitim ile desteklenmiş
8. Güvenli ve risklere karşı duyarlı
9. Hesap verebilir

Çocuk Danışma Ekibi, size rehberlik edebilmek amacıyla, atölyenize ev sahipliği yaparken kullanabileceğiniz bazı önemli taktikleri paylaşıyor:

- "Çocuklara mümkün olduğu kadar çok alan ve sorumluluk verin. Yetişkinler atölyeyi yönetmeli ama geri planda kalmalıdır. Alanı çocuklara verin ve akışına bırakın. Onlara konuşup sohbet edebilecekleri zaman ve mekân verin." **Maya-Natuk, 17 yaşında, Grönland**
- "Bu etkinlikler için çok fazla malzemeye gerek yok. Etkinlikleri her yaşı, toplumsal cinsiyeti ve toplumsal çevreyi kapsayacak şekilde uyarlayabilirsin. Rehberin çıktısını aldıysan, onu etkinliklerde kullanıp sonra da kâğıtları geri dönüştürebilirsin." **Olt, 15 yaşında, Kosova**
- "Çocukların ve gençlerin alternatif bakış açılarını anlamaya açık olun. Empati kurun!" **Sagarika, 16 yaşında, BAE**
- "Çocuklar hoş karşılanmalı. Kibar, açık, nazik ol ve basit bir dil kullan." **Aniva, 16 yaşında, Samoa**
- "Atölyeler, (el işleri, geri dönüşüm gibi) etkinliklerle, oyunlarla ve çizimlerle mümkün olduğunca yaratıcı hale getirilmeli, böylece herkesin odaklanmasını ve dikkati

dağılmadan kalmasını sağlayabilirsin. Eğlenceli hale getir!" **Madhvi, 11 yaşında, ABD**

- "Çocukların şunu bilmesi önemli: Genel Yorum No. 26 onlar hakkında ve baş karakter onlar. Çocuklar, görüşlerine saygı gösterileceğini bilmeye ihtiyaç duyarlar." **Elisabeth, 15 yaşında, Rwanda**

Aşağıdaki aşamaların yanı sıra kullanmak isteyebileceğiniz faydalı materyalleri, kaynakları ve çocuk koruma kılavuzlarını da ayrıca bir araya getirdik. [Buradan](#) hepsine ulaşabilirsiniz.

Atölyeden önce

- **En az iki kolaylaştırıcınız olduğundan emin olun. Kolaylaştırıcılar, atölyeyi yönetip yönlendirmeye yardım edecek olan çocuklar, gençler veya yetişkinlerdir.** Kolaylaştırıcıların sayısı, kaç çocuğun katıldığına bağlı olarak değişebilir, ama etkinlikleri yönetmek için en az bir kişiye ve not alıp ortaya çıkabilecek sorunlarla ilgilenebilecek başka birine daha ihtiyacınız olacaktır. Bir atölyeye ev sahipliği yapan çocuk veya gençseniz, atölye öncesinde, sırasında ve sonrasında okulunuzda veya çevrenizde güvendiğiniz bir yetişkinin desteğini almak için onunla iletişime geçin.
- **Tüm çocukların atölyeye katılmayı kabul ettiğinden emin olun.** (bkz. A Şablonu: Bilgi ve Onam Formu). Oturumun ses kaydını almayı ve katılan çocukların fotoğraflarını çekmeyi planlıyorsanız, bunun için de başka bir onay sürecini uygulamayı unutmayın.
- **Atölye çalışması sırasında tüm çocukların güvende olduğundan emin olun.** Atölyede, çocukların kendilerini iyi veya güvende hissetmedikleri durumlarda konuşabilecekleri kilit kişi (Çocuk Koruma Sorumlusu) olarak güvenilen bir yetişkinin bulunmasını sağlayın. Katılan tüm çocuklara bu kişiyi tanıtır.
- **Uygun bir zaman ve yer seçin.** Atölyeniz için sessiz, rahat ve güvenli bir yer ve çocuklara uygun bir zaman seçmelisiniz. Ayrıca etkinlikleri tamamlamak için yeterli zaman ayırdığınızdan emin olmalısınız. Etkinlikleri birkaç kısa atölye şeklinde düzenleyerek daha kolay hale getirebilirsiniz. Eğer çevrimiçi ortamda atölye düzenleyeceksiniz, kısa süreli birkaç atölye yapmak daha iyi sonuç verir.
- **Atölyenizin kapsayıcı olduğundan emin olun.** Atölyenin süresi, yeri ve mekanı, atölyede hangi dilin konuşulacağı ve ulaşım maliyeti gibi, çocukların (özellikle daha marjinal gruplarda yer alan çocukların) atölyenize katılmasını etkileyebilecek/engellenecek farklı faktörleri göz önünde bulundurun. Herkesin, özellikle de genelde dışlanan kesimlerin katılabilmesini sağlamak için uyarlamalar yapın.
- **Yaratıcılığınızı kullanın!** Etkinlikleri, soruları yanıtlayacak olan, farklı ihtiyaç ve yeteneklere sahip çocuklara uygun şekilde uyarlayabilirsiniz.

Eko-kaygı üzerine bir not

Pek çok çocuk (ve yetişkin) iklim değişikliği, çevresel bozulma ve gezegenin geleceği konusunda endişeli veya gergin hissediyor. Bu rehberdeki sorular ve etkinlikler, çocukların kendilerini güçlenmiş, desteklenmiş ve ekolojik olarak umutlu hissetmelerine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Atölye çalışmalarına katıldıklarında çocukların kendilerini mutlu, güvende ve iyi hissetmelerini sağlamak için dikkate alınması gereken bazı noktalar şunlardır:

- Çocukların duygularını dinleyin ve destekleyin.
- Çevresel bozulma ve iklim değişikliğine dair gerçeklerden bahsederken dürüst olun ve paylaştığınız bilgilerin doğru ve güvenilir kaynaklardan alındığına emin olun.
- Çocukları, endişelerini veya kaygılarını güvendikleri bir yetişkinle paylaşmaları için teşvik edin, gerekirse profesyonel bir yardıma erişmelerini sağlayın.
- Çevreyle ilgili çözümler ve iklim eylemleriyle ilgili olumlu, ilham verici örnekler paylaşın.
- Çocukları, harekete geçmeleri, eylemleri etkilemeleri veya aynı şeyi yapmak isteyen diğer çocuklarla bağlantı kurmaları için destekleyin.

"*Pregúntale a Francisco: ¿Qué es el cambio climático* kitabımda 'eko-umut' kavramını paylaşıyorum. Eko-umudu, savaşlar, biyoçeşitliliğin kaybı, iklim değişikliği gibi toplum olarak içinden geçmekte olduğumuz ve yaşamı tehdit eden krizler karşısında yaşamı savunmak ve gezegene sahip çıkmaya dayalı eylemlerle dolu bir umut olarak tanımladım."

Francisco, 13 yaşında, Kolombiya

Atölye sırasında

- **Sahneyi hazırla.** Etkinliklere başlamadan önce, çocuklara Genel Yorum No. 26'yı tanıtmak ve Komite'nin çocukların görüşlerini, deneyimlerini ve fikirlerini paylaşmaya davet etme nedenini anlatarak başlamak önemlidir. [Childrightsenvironment.org/comic](https://childrightsenvironment.org/comic) adresinde bulunan çocuk dostu çizgi romanımızdan alınan bu rehberdeki giriş metnini kullanabilirsiniz! Ayrıca Genel Yorum No. 26 taslağının çocuk dostu özetini de paylaşabilirsiniz: bit.ly/childfriendlydraft
- **Çocukların güvende olduğundan ve desteklendiğinden emin olun.** Çocuklara, atölye çalışması sırasında kendilerini güvende hissetmezlerse veya herhangi bir konuda endişelenirlerse, çocuk güvenliğinden sorumlu güvenilir bir yetişkinle konuşabileceklerini hatırlatın.
- **Çocuklara isterlerse katılabileceklerini hatırlatın.** Çocuklar istemezlerse etkinliklere katılmak zorunda değildirler ve istedikleri zaman etkinliklerden

çekilebilirler. Bu aynı zamanda atölye çalışması sırasında herhangi bir kişisel bilgi paylaşmak zorunda olmadıkları anlamına gelir.

- **Molalar ve canlandırıcı etkinlikler için zaman ayırın.** Bu bir oyun olabilir veya sadece temiz hava, hafif hareket veya içecekler almak için ayrılan bir zaman olabilir.
- **Kaydedilen şablonları kullanın.** Bu rehberin sonunda, çocukların görüşlerini ve fikirlerini olabildiğince eksiksiz ve doğru bir şekilde almanıza yardımcı olacak bir şablon bulunmaktadır. Söylenenlerden anlamadıklarınız olursa, çocuklardan cevaplarını tekrar etmelerini isteyin.
- **Sonraki adımları açıklayın.** Atölyeyi bitirdiğinizde bir sonraki aşamada ne olacağını açıklayın (bkz. bu rehberdeki 'Sonraki Adımlar') ve harika katılımları için çocuklara teşekkür edin!

Atölyeden sonra

1 Atölye sonuçlarını (metinleri ve çizimleri) şu adrese yükleyin:

<https://l4cqle9g5g.typeform.com/childrentoolkit>

Bu bilgiler, terre des hommes ve Çocuk Çevre Hakları Girişimi (CERI) tarafından yönetilir ve yalnızca Genel Yorum No.26'da kullanılmak üzere veri güvenliği olan platformlarda toplanır.

Lütfen katılan çocukların fotoğraflarını veya görüntülerini yüklemeyin.

Sesleri deşifre ettiyseniz, ses dosyasını silmeyi unutmayın.

2 Genel Yorumun geliştirilmesiyle ilgili güncellemeler için bültenimize kaydolun.

Süreçle ilgili gelişmeleri takip etmek ve katılan çocuklara geri bildirim sağlamak için bültene kaydolmak gerçekten önemlidir. childrightsenvironment.org/subscription

3 Duyuru yapın. Çocukların Genel Yorum No. 26'a katılımlarını desteklediğinizi sosyal medyada paylaşın. Başkalarının katılımını teşvik etmek için sizi atölyelerinizle ilgili hikâyeleri veya haberleri paylaşmaya ve sosyal medya kanallarımızı etiketlemeye çağırıyoruz. *Lütfen fotoğrafların yayınlanması için izin verildiğinden emin olun.*

Hashtag: #ChildRightsEnvironment

Instagram: @GC26_CAT / @tdh_de / @unitednationshumanrights

Facebook: GC26_CAT / tdh.de / unitednationshumanrights

Twitter: @GC26_CAT @CERI_Coalition / @tdh_de / @UNChildRights1

LinkedIn: terre-des-hommes-deutschland

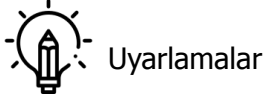
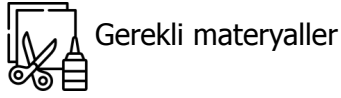
Takip edin! Çocukları, Save Our Future, Save Our Planet [Geleceğimizi Kurtar, Gezegenimizi Kurtar] Dijital Sanat Galerisi'nin bir parçası olabilmeleri için atölye çalışmalarına veya kendilerine ait sanat eserlerini paylaşmaya davet edeceğiz! Galeri, dünyanın dört bir yanından seçilen ve çocukların çocuk haklarına saygılı, güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir bir dünya için önerdikleri çözümleri vurgulayan sanat eserlerine yer verecek. Katılmak isteyen çocukları, başvuru çağrısı açıldığında bilgilendirilmek üzere bültenimize kayıt olmaya çağırıyoruz.

Çocuklara ve Gençlere Danışma Etkinlikleri

Hadi başlayalım! Aşağıda her biri, belli bir temaya özgü bir takım soruları cevaplamak için tasarlanmış üç etkinlik bulunuyor. Çocuklar tüm etkinlikleri yapabilir ya da bunlar arasından birini veya ikisini seçebilir. Her etkinlikte istedikleri sorulara cevap verebilirler, istemedikleri soruları cevaplamak zorunda değiller.

Bu rehberin sonunda, çocukların atölyede paylaştığı görüş ve fikirleri kaydedebilmek için şablonlar bulacaksınız.

Yardımcı Öğeler

Etkinlik 1

Çevresel bozulma ve iklim değişikliği, dünyanın her yerindeki çocukları çok farklı şekillerde etkiliyor. Hükümetler, kendi ülkelerinde çevreyi korumak ve iklim değişikliğini yavaşlatmanın ("azaltım" olarak da bilinir) yanı sıra iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine **uyum** sorumluluğuna da sahiptir.

Komite aşağıdakileri öğrenmek istiyor:

- Çevreyi korumak, iklim değişikliğini yavaşlatmak ve ülkenizin iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine uyumuna yardımcı olmak için hükümetinizin yaptıkları (ya da yapmadıkları) hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Hükümetler ve şirketler, planlarının ve kararlarının çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı üzerindeki etkisini değerlendirirken neleri düşünmeli?
- Hükümetler veya şirketler sorumluluklarını yerine getirmezlerse, bu sorumlulukları yerine getirmeleri için onlara ne yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

60 dakika

Büyük kâğıtlar, kartonlar ve renkli/kurşun kalemler.

Çocuklardan, topluluklarının veya ülkelerinin bir haritasını oluşturmak için küçük gruplar halinde çalışmalarını isteyin. Haritanın gerçekçi bir temsil olması gerekmez. Önemli olan daha ziyade, bu haritanın çocuklara hükümetlerin ve şirketlerin yerel ve ulusal düzeyde çevre sorunları ve iklim değişikliği karşısında neler yaptıklarını göstermeleri için bir araç işlevi görmesidir.

Çocuklar ve toplulukları tarafından deneyimlenen temel çevre ve iklim problemlerini -kelimeler veya çizimler yoluyla- çizdikleri haritanın **içinde** göstermeleri için çocukları teşvik edin. Haritayı oluştururken yol göstermesi için aşağıdaki soruları sorabilirsiniz:

- Topluluğunuzda/ülkenizde/bölgenizdeki çocuklar kendilerini nerede mutsuz ve güvensiz hissediyor? Neden?
- Topluluğunuzda/ülkenizde/bölgenizde çevre ve iklim değişikliği hakkında çocuklar için en önemli konular nelerdir?
- Topluluğunuzdaki tüm çocukların bu çevresel sorunlardan aynı şekilde etkilendiğini düşünüyor musunuz? Kim daha çok etkileniyor ve neden?

Ardından, çocukları Komite tarafından sunulan sorular üzerinde düşünmeye ve fikirlerini çizdikleri haritanın **dışına** not etmeye teşvik edin.

Haritalar tamamladıktan sonra, çocuklardan diğer gruplarla fikirlerini paylaşımlarını ve ortak fikirleri veya ortaya çıkan temaları tartışmalarını isteyin.

Mevcut kaynaklara göre çocuklar kum, tahta çubuklar veya tebeşir gibi doğal malzemeleri kullanabilir. Daha büyük çocuklar üç boyutlu modeller oluşturmak veya kolaj malzemeleri kullanmak isteyebilir. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız odalar oluşturabilir ve dijital beyaz tahta kullanarak çocuklardan birlikte çalışmalarını isteyebilirsiniz. Ayrıca çocuklar kendi haritalarını oluşturabilir ve fikirlerini karşılaştırmak için çevrimiçi olarak başkalarıyla paylaşabilirler.

Etkinlik 2

Çocuklar çevre ve iklim değişikliği hakkında nitelikli bilgi ve eğitime erişme hakkına sahiptir. Çocukların haklarını öğrenme ve haklarından yararlanamadıklarında nasıl yardım alacaklarını veya şikayet edeceklerini bilme hakları da vardır.

Komite aşağıdakileri öğrenmek istiyor:

- Çocuklar çevre ve iklim değişikliği hakkında bilgiye erişim ve bu konuları öğrenmede ne gibi zorluklarla karşılaşılıyorlar?
- Aşağıdakilere ilişkin bilgiye ulaşmanın en iyi yolları nelerdir veya olabilir?
 - Çocukların hakları
 - Çevresel bozulmanın ve iklim değişikliğinin çocukların yaşamları ve toplulukları üzerindeki etkisi
 - Çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama haklarını korumaya yönelik hükümet ve şirketlerin sorumlulukları
 - Haklarına saygı duyulmadığında çocukların nasıl yardım alacakları
- Sizce çocuklar okulda çevre ve iklim değişikliği hakkında ne öğrenmeli ve bu nasıl öğretilmeli?

45-60 dakika

Büyük kâğıtlar, kartonlar, renkli/kurşun kalemler, gazeteler, dergiler, makas ve yapıştırıcı veya bant.

Çocuklardan ikili veya küçük gruplar oluşturup metin ve/veya resimlerden yararlanarak yukarıdaki sorulara yanıt veren bir poster yapmalarını isteyin. Çocuklara, poster, her soruya bir alan düşecek şekilde üç bölüme ayırmalarını önerebilirsiniz. Posterlerini tamamladıklarından çocuklardan paylaşmalarını ve ardından paylaşılan tüm fikirlerin ana temalarını tartışmalarını isteyin.

Dijital platformlar kullanarak poster oluşturulabilir. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız, insanların fikirlerini daha iyi anlamak için dijital beyaz tahta kullanmayı tercih edebilirsiniz. Çizmek yerine yazmayı tercih eden çocuklara blog, makale ya da şiir yazmayı önerebilirsiniz.

Etkinlik 3

Çocukların çevre ve iklim krizi dahil kendilerini etkileyen konularda söz sahibi olma ve yetişkinler tarafından ciddiye alınma hakları vardır. Hükümetlerin ve şirketlerin, yeni planlar yaparken -ve çevre ve/veya iklim değişikliği hakkında kararlar alırken, etkinin ne olduğunu gözden geçirirken- çocukları sürece dahil etme sorumluluğu vardır. Ayrıca çocukların, çocuk insan hakları savunucuları olarak protestolarda, müzakerelerde, danışma gruplarında ve çocuk/gençlik meclislerinde görüşlerini özgürce ifade etme hakları vardır.

Komite aşağıdakileri öğrenme istiyor:

- Hükümetler ve şirketler çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen planlar yapıp, kararlar alırken çocuklar görüş ve fikirlerini nasıl paylaşabilir veya paylaşabilirdi?
- Çocuklar, hükümetin ve şirketlerin çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen kararlarının gözden geçirilmesi sürecine nasıl dahil edilebilirler veya dahil edilebilirlerdi?
- Hükümetler, görüşlerini ifade ettiklerinde, haklarını savunduklarında veya eyleme geçtiklerinde çocukları güvende ve iyi durumda olmalarını sağlamak için ne yapmalıdır?

45 dakika

Her çocuk için boya kalemleri /yazı malzemeleri ve bir kartpostal. Araç setinde bir şablonumuz var. Çocuklar bu şablona benzer kendi kartpostallarını da çizebilirler.

Çocuklardan bireysel olarak çalışmalarını, bir kartpostal yapmalarını ve yukarıdaki soruları yanıtlayıp, Komite'ye mesajlarını kartpostallardaki metin kutusuna yazmalarını isteyin. Ardından fikirlerini kartpostalın ön yüzüne çizebilirler. Çocuklardan aşağıdaki sorular üzerinde düşüncelerini de isteyebilirsiniz:

- Çevre ve iklim değişikliği ile ilgili alınan kararlarda çocuklar nasıl söz sahibi olabilir? Çocuklar için ne iyidir?
- Dinlendięinizi ve fikirlerinizin ciddiye alındığını nasıl hissedersiniz?
- Görüşlerinizi ve fikirlerinizi paylaşırken kendinizi mutlu ve güvende hissetmenize ne yardımcı olur?

Çizmek yerine yazmayı tercih eden çocuklara blog, makale ya da şiir yazmayı önerebilirsiniz. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız, katılımcılardan kartpostallarını daha sonra size göndermelerini isteyebilir veya mesajlarını toplantı alanının sohbet kısmında kaydedebilirsiniz.

İletişim

Daha fazla bilgi için childrightsenvironment.org sitesine bakabilirsiniz.

Ayrıca bize yazabilirsiniz: team@childrightsenvironment.org

Ek

A ŞABLONU: BİLGİ VE ONAM FORMU

Genel Yorum No. 26: İkinci Çocuk Danışma Süreci Bilgi ve Onam Formu*

*Bu formu ihtiyaca göre düzenlemek için word belgesi olarak indirebilirsiniz.

terre des hommes ve Çocuk Çevre Hakları Girişimi (CERI), çocukların çevre hakları hakkında hazırlanan Genel Yorum No. 26 gibi uluslararası yönergelerin geliştirilmesi için bilgi sağlayan bir dizi danışma çalışmasında çocukların katılımını desteklemek amacıyla Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi ile birlikte çalışmaktadır. Bununla ilgili daha fazla bilgiye childrightsenvironment.org adresinden ulaşabilirsiniz. Bu danışma sürecine katılım isteğe bağlıdır, yani çocuğunuz katılmak isteyip istemediğine kendisi karar verebilir.

Danışma sürecinden kim sorumludur?

Bu küresel ölçekli bir danışma süreci olduğu için, *terre des hommes* ve CERI bu rehberi çocuklarla yapılacak bir atölyeye ev sahipliği yapmak isteyen çocuklar, gençler ve destekleyici yetişkinler (bireyler veya kuruluşlar) için oluşturmuşlardır. Etkinliklerin çocuk haklarını temel alması için Genel Yorum No. 26 Çocuk Danışma Ekibi, çocuk katılımı ve çocuk koruma uzmanlarıyla birlikte bu rehberi ve küresel danışma yöntemini tasarladık.

Rehberin kullanımı ve atölyelerin yapılması düzenleyicilerin sorumluluğundadır. Düzenleyiciler çocukların korunmasından sorumludur ve çocukların güvenliğini her zaman sağlamak tamamen onların sorumluluğundadır. Bu rehber çocukların korunmasına yönelik bir kılavuz niteliğindedir. Paylaşılan bilgilerin (çocukların sözleri ve çizimleri gibi) gizliliğinin korunmasından da düzenleyiciler sorumludur.

Bilgiler nasıl kullanılacak?

Danışma sürecinde toplanan tüm bilgiler (çocukların sözleri ve çizimleri gibi) herhangi bir kişiyle ilişkilendirilmeyecek, *terre des hommes* ve Çocuk Çevre Hakları Girişimi (CERI) tarafından güvenli bir şekilde saklanacak ve izlenecektir. Toplanan bilgilere yalnızca ilgili kuruluşların personeli ve ortakları erişebilecek ve analiz edecektir. Toplanan bilgiler, Genel Yorum No. 26 ve yorumla ilgili iletişim ve savunuculuk etkinlikleri için kullanılacaktır.

Onayınız

Yukarıdakileri okuduktan sonra (veya size okunduktan sonra), eğer

- Genel Yorum No. 26 danışma sürecinde yer almayı
- *terre des hommes*, CERI ve ortak kuruluşların çocukların çevre haklarıyla ilgili iletişim kurmak için toplanan bilgilerden (sözler ve çizimler dahil) yararlanabileceğini ve verilerin katılan herhangi bir kişiyle ilişkilendirilmeyeceğini

kabul ediyorsanız lütfen imzalayın:

Ebeveyn veya yasal vasi/bakımveren (18 yaşından küçük herkes için)

İsim:

Tarih:

İmza:

Katılımcı

İsim:

Tarih:

İmza:

B ŞABLONU: ŞABLONLARIN KAYDEDİLMESİ

Genel Yorum No. 26: İkinci Çocuk Danışma Süreci Kayıt Formu

Not: Çevrimiçi formu kullanarak göndermeden önce lütfen ücretsiz çeviri internet sitesi deepl.com'u kullanarak şablondaki yanıtları İngilizce, Fransızca veya İspanyolcaya tercüme edin. Yanıtları analiz ederken yorumlama veya anlama konusunda herhangi bir sorun yaşarsak açıklığa kavuşturmak için doğrudan sizinle iletişime geçeceğiz.

Bu kayıt şablonunu atölye öncesinde ve sırasında çocuklar ve sorulara verdikleri yanıtlar hakkında bilgi almak için kullanabilirsiniz. Lütfen çocuklar hakkında herhangi bir isim veya tanımlayıcı bilgi eklemeyin.

Atölyeden sonra, lütfen tüm notları çevrimiçi formumuza yazın. Grup çalışmaları ek olarak yüklenebilir (JPG veya PNG dosyalarını kabul ediyoruz). Çocukların görüşlerindeki çeşitliliği yakalamak istiyoruz, bu nedenle lütfen paylaşılan bilgilerin çeşitliliği temsil ettiğinden emin olun. Lütfen mümkün olduğunca çocukların kendi sözcüklerini kullanın. Bir çocuğun söylediklerini doğrudan aktarıyorsanız, çocuğun **cinsiyetini ve yaşını** belirtiniz.

Lütfen unutmayın, çevrimiçi formda, katılan her çocuğun ve ebeveyninin/yasal vasisinin onayını aldığınızı doğrulamanız gerekir.

Bölüm 1: Katılımcı Bilgileri

Bu şablonu, katılımcı çocuk grubu hakkındaki genel bilgileri not etmek için kullanın. Bölüm 2'yi çocukların cevaplarını kaydetmek için kullanacaksınız.

Tarih	
Konum (ilçe/il/bölge/ülke)	
Katılımcı çocukların tasviri (okul grubu, topluluk grubu, iklim aktivistleri vb.)	
Katılımcı çocuk sayısı	
Yaş (Lütfen her yaşta kaç çocuk bulunduğunu yazınız)	
Toplumsal cinsiyet dağılımı (Lütfen her toplumsal cinsiyette kaç çocuğun olduğunu belirtiniz)	Kız: Oğlan: Diğer: Söylemek istemiyorum
Engellilik /tıbbi durum	
Katılımcı çocukların çevreleri (kentsel, kırsal/ diğer)	
Kolaylaştırıcıların isimleri, örgüt ve iletişim detayları	

Bölüm 2: Çocukların görüşlerini kaydetme

ETKİNLİK 1
Çevreyi korumak, iklim değişikliğini yavaşlatmak ve ülkenizin iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine uyumuna yardımcı olmak için hükümetinizin yaptıkları (ya da yapmadıkları) hakkında ne düşünüyorsunuz?
Hükümetler ve şirketler, planlarının ve kararlarının çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı üzerindeki etkisini değerlendirirken neleri düşünmeli?

Hükümetler veya şirketler sorumluluklarını yerine getirmezlerse, bu sorumlulukları yerine getirmeleri için onlara ne yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

ETKİNLİK 2

Çocuklar çevre ve iklim değişikliği konusunda bilgiye erişim ve bu konuları öğrenmede ne gibi zorluklarla karşılaşılıyor?

Aşağıdakilere ilişkin belirtilenler hakkında bilgiye ulaşmanın en iyi yolları nelerdir (veya olabilir)?

- Çocukların hakları
- Çevresel bozulmanın ve iklim değişikliğinin çocukların yaşamları ve toplulukları üzerindeki etkisi
- Çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama haklarını korumaya yönelik hükümet ve şirketlerin sorumlulukları
- Haklarına saygı duyulmadığında çocukların nasıl yardım alacakları

Sizce çocuklar okulda çevre ve iklim değişikliği hakkında ne öğrenmeli ve bu nasıl öğretilmeli?

ETKİNLİK 3

Hükümetler ve şirketler çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen planlar yapıp, kararlar alırken çocuklar görüş ve fikirlerini nasıl paylaşabilir veya paylaşabilirdi?

Çocuklar, hükümetin ve şirketlerin çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen kararlarının gözden geçirilmesi sürecine nasıl dahil edilebilirler veya dahil edilebilirlerdi?

Hükümetler, görüşlerini ifade ettiklerinde, haklarını savunduklarında veya eyleme geçtiklerinde çocukları güvende ve iyi durumda olmalarını sağlamak için ne yapmalıdır?

C ŞABLONU: Etkinlik 3- POSTA KARTI